

In **1876** werd begonnen met de bouw van het Rijksmuseum in Amsterdam.

Het museum is ontworpen door architect P.J.H. Cuypers (1827-1921) in neorenaissancestijl

In 1885 was de bouw voltooid.

Rijksmuseum in Amsterdam
beelddatum ca. 1885

Te Boijl schoot de jager H. Oosterkamp in één schot vier en zijn zoon eveneens in één schot zeven patrijzen. De dagen van Münchhausen keeren weer!

12-11-1877 NvdD

Door J. C. v. O. is een rekest om gratie aan Z. M. den koning ingezonden voor haren man G. B., wonende te Boijl, thans gedetineerd in de cellulaire gevangenis te Rotterdam, en die bij arrest van het gerechtshof te Leeuwarden, van den 17 Januarij j.l., ter zake van diefstal van vee in de weide, is veroordeeld tot één jaar celstraf.

Zij verzocht vermindering van straf, haar man opgelegd, op grond dat deze berouw heeft over het door hem gepleegde feit en het hem hard valt, zoo lang van zijne vrouw gescheiden te zijn.

21-07-1878 LC

In **1878** werd de verloving van de **62-jarige koning Willem III** bekend gemaakt met de toen 20-jarige (!!) Emma van Waldeck-Pyrmont (1858-1934). In 1879 trouwden zij. Een jaar later, in 1880, werd hun dochter Wilhelmina geboren. Nadien sleet de vorst zijn dagen op Het Loo in Apeldoorn. In zijn laatste levensdecennium werd hij in toenemende mate onverschillig jegens de maatschappij en kreeg navenant kritiek te verduren.

Op **21-12-1879** berichtte de Amerikaanse krant *New York Herald* dat **Edisons elektrische verlichting voor het eerst** zou worden ontstoken op oudejaarsavond in het Menlo Park.

In het jaar **1880** verschenen de **eerste trapfietsen** op de weg, voorzien van stalen spaken en kettingaandrijving.

BOIJL, 1 Febr. Een laatste overblijfsel van het gemeenschappelijk grondbezit in de prov. Friesland, zal welhaast tot het verleden behooren. De gezamenlijke eigenaars van de Riesberkamper meente, onder dit dorp gelegen, hebben besloten door middel van openbare verkoop, eene scheiding tot stand te brengen. Tachtig hectare, voor een deel weide en hooiland, voor een deel heide, die tot dusver bijna niets opbrachten, zullen nu vruchtdragend worden.

04-02-1880 AH

Zondag jl. werd door den heer **G. Schieving**, hoofd-
onderwijzer te Boijl, de 25 jarige ambtsvervulling, on-
der vele blijken van belangstelling van de zijde der
ingezetenen, gevierd. Een stoffelijk huldeblijk werd
den jubilaris aangeboden, terwijl door de schoolkin-
deren een rogt opgewekt schoolfeest werd gevierd.

05-08-1880 LC

Noordwolde, 29 Sept. Naar men verneemt, is de
heer **J. de Boer**, timmerman alhier en lid van den
raad der gemeente Weststellingwerf, door een onge-
lukkig toeval noodlottig om 't leven gekomen. Bij
het plaatsen van een pomp te Boijl, moeten de tou-
wen gebroken zijn en de **Boer** onder de pomp geraakt
zijn, waardoor hij zoo erge inwendige kneuzingen be-
kwam, dat hij reeds des nachts aan de gevolgen er van
overleden is.

05-10-1880 LC

In 1881 werd begonnen met de nieuwbouw van het Centraal Station in Amsterdam.

Het ontwerp werd gemaakt door architect P.J.H. Cuypers (1827-1921) in samenwerking met A.L. van Gendt (1835-1901). De neorenaissancestijl is dezelfde als van het Rijksmuseum. De bouw werd uitgevoerd op aangeplempt zand uit het IJ, dat vrijkwam bij de uitvoering van graafwerkzaamheden voor de aanleg van het Noordzeekanaal. Het stationsgebouw was klaar in 1885, echter nog zonder de perronoverkappingen. Op 15-10-1889 vond de opening plaats. De publieke belangstelling was enorm. Op de openingsdag waren halverwege de ochtend meer dan 14.000 perronkaartjes à 2½ cent verkocht.

Weststellingwerf, 11 Jan. Een ingezeten deze gemeente heeft den volgenden brief van den heer L. W. Dijk, vroeger wonende te Wolvega, maar voor negen jaar vertrokken naar Hospes City Jowa (Amerika), ontvangen:

Waarde Vriend!

Kunt gij in Nederland het niet goed maken, kom dan hier. Er is hier nog land in overvloed, bij duizenden van akkers. Die akkers kosten van 5 tot 10 dollars en zijn dan niet ver van een station of stad gelegen. Ik heb reeds meer aanvraag gehad, om opgaaf van 'tgeen tot eene boerderij behoort. Het is hier best land; men kan alles verbouwen, zonder te mesten. We zeggen zoo dikwijls: Hadden de boeren van Boijl of van andere zandgronden in Friesland onze mest maar, want we moeten ze als 't ware wegwerpen. We zijn hier geheel thuis en zouden niet gaarne weer naar Holland terugkeeren. We hebben te zamen (twee zoons en ik) 240 akkers bebouwd land; dat is ongeveer 260 pondmaat. Ik heb 8 paarden, 20 stuks hoornvee, varkens, schapen en eene menigte vogels. Gij kunt het land hier op creditt koopen, maar kan men direct betalen, des te beter. Er zijn voorbeelden, dat menschen, die hier met niets gekomen zijn, nu voorname boeren zijn. Het land dat wij hebben, bebouwen wij geheel. Het hoornvee loopt aan de rivier. Dat kost ons niets; daar halen wij ons hooi weg. Toen wij hier kwamen woonden hier p. m. 50 boeren, maar thans wel 5 à 600, meest Nederlanders, maar dan uit verschillende provinciën: Friezen, Gelderschen, Hollanders, Overijsselaars, Drenthenaren enz. Hier zijn vier kerken van onderscheidene gezindten. Ook scholen zijn er, die rijk zijn en veel eigendommen bezitten. Die werken wil, kan hier wel teregt. Voor den minderen man is het hier beter dan in Nederland, want er is geen onderscheid van rang of stand; allen staan hier even hoog in aanzien. Roggenbrood wordt hier niet gegeten; wel tarwebrood, dat wij zelf hebben.

Die genegen is om over te komen, kan gerust aan mij schrijven. Ik ben bereid de noodige inlichtingen te geven.

Hospes City, Staat Jowa,
December 1880.

Uw Vriend,
L. W. DIJK.

14-01-1881 LC

Weststellingwerf. Bij 't Gemeentebestuur is eene missive ingekomen van kerkvoogden en notabelen van Boijl, waarin deze te kennen geven, dat door hen besloten is de bijdrage voor 't onderwijs te doen ophouden en de school, het huis en den tuin vervolgens in onderhoud aan de gemeente over te dragen.

Door den architect der gemeente is eene opgave en rapport met de noodige stukken en bescheiden gegeven betrekkelijk de kosten, die ongeveer geschild zouden worden om de scholen in de gemeente overeenkomstig de wettelijke verordeningen in te rigten. Volgens opgave zullen deze kosten de aanzienlijke som van f 75,584 bedragen.

18-05-1882 LC

werd evenwel

Noordwolde, 16 April. Postpakketdienst wilde men, postpakketdienst kwam er en — is reeds in werking, natuurlijk tot tegenzin der postboden. Velen van hen zijn dan ook waarlijk te beklagen, zoo lang ze niet voorzien zijn van een voor gecemden dienst bestemd handkarretje.

De postbode van Herwijnen, van Boijl, Noordwolde op Peperga, is ook nog niet in 't bezit van zoo'n vervoertuig, niettegenstaande de vele pakketten, die hij dikwijls heeft mede te nemen.

Gister was de vracht van den man, p. m. 50 à 55 jaar oud, zóó zwaar, dat hij zich genoodzaakt zag een nota bene — kruiwagen te leenen.

Met een draagband, meer bekend onder den naam »sil", over de schouder, kwam v. H. hier vermoeid en een uur later dan gewoonlijk aan.

Dat de voor den bevrachten kruiwagen »ingespannen" bode veel bekijk had, behoeft niet gezegd.

(Ass. Cl.)

19-04-1882 DT

Weststellingwerf, 16 Mei Kerkvoogden der Hervormde gemeente te Boijl hebben de bijdrage, die sedert onheugelijke jaren voor het openbaar onderwijs werd verstrekt, aan het gemeentebestuur opgezegd.

20-05-1882 DS

In 1882 werd het beheer van de school in Boijl overgedragen aan de Gemeente. Deze transactie markeert het einde van de kerkelijke zorg voor het onderwijs in Boijl. Vanaf dat moment ging de Gemeente hiervoor zorgen. In 1884 werd het schoolgebouw uitgebreid.

Steggerda. Werd in een voorgaand nummer dezer courant gemeld, dat in Finkega een schaap in het land kaal geschoren en in Boijl eenige schapen de wol uit het ligchaam geplukt was, deze soort van ontaarden diefstal schijnt doortogt te nemen, want ook hier is bij den landbouwer W. d. V. een schaap de wol van het ligchaam gescheurd. 't Zou zeer te wenschen zijn, dat de dief of dieven op heeterdaad betrapt werden, omdat de landbouwers nu genoodzaakt zijn, tot hun groot ongerijf, de schapen 's nachts te hokken.

30-05-1883 LC

De raad der gemeente Weststellingwerf heeft met 7 tegen 6 stemmen besloten, eene nieuwe school te stichten aan den straatweg Noordwolde-Boijl; zes leden stemden voor de stichting van het gebouw aan de Dwarsvaart.

13-11-1883 AH

De hierboven genoemde nieuw te bouwen school (met onderwijzerswoning) aan de straatweg Noordwolde-Boijl betreft de OLS School in Oosterstreek.

Zie ook hierna bij knipsel d.d. 12-02-1884 LC onder punt 2.

In 1883 werd het graven van het Noordzeekanaal voltooid. Het eerste plan voor het 'doorgraven van Holland op zijn smalst', werd al in 1859 ingediend als wetsontwerp, maar verworpen. In 1862 werd toestemming verleend tot de aanleg van het kanaal en 3 jaar later begon de uitvoering van het graafwerk. De afmetingen van het kanaal bleken al spoedig te gering voor de snel groter wordende schepen.

Door onderscheidene ingezetenen van het dorp Noordwolde (Weststellingwerf) waren bij Gedep. Staten bezwaren ingebracht tegen de plaats, waar, krachtens raadsbesluit, een nieuw schoolgebouw zal worden gesticht, nl. aan den staatweg van Noordwolde naar Boijl. In overeenstemming met de adviezen van het schooltoezicht hebben Ged. Staten echter die bezwaren niet gewichtig genoeg geacht, om daarom het raadsbesluit niet goed te keuren.

22-12-1883 AH

— Door het Kerkbestuur der Ned. Hervormde gemeente te Boijl is aan dat dorp gratis afgestaan het bestaande schoolgebouw met den noodigen grond tot de voorgenomen vergroting van dat gebouw, onder voorwaarde, dat, zoo later de school mogt worden opgeheven, de grond aan de Kerkvoogdij terugkeert.

31-03-1884 LC

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE WESTSTELLINGWERF zijn voornemens op Zaterdag 1 Maart e.k., ten Gemeentehuize te Wolvega, in het openbaar bij enkele inschrijving aan te besteden:

1. des voormiddags 11 uur:
het geheel **verbouwen** der bestaande **SCHOOL** te Noordwolde en in te richten voor 300 Leerlingen;

2. des middags 12 uur:
het **bouwen** eener **SCHOOL** voor 200 Leerlingen en **ONDERWIJZERSWONING** aan den Straatweg van Noordwolde naar Boijl;

3. des namiddags 1 uur:
het **vergrootten** (ongeveer de helft) der bestaande **SCHOOL** te Boijl en in te richten voor 100 Leerlingen;

een en ander volgens plans en bestekken, na den 14 dezer ter inzage liggende ter Secretarie en alsdan aldaar verkrijgbaar, die van sub 1 en 2 ad f 1.25 en die van sub 3 ad f 0.50.

De aanwijzing in loco zal plaats hebben Maandag 25 Februari a.s., aan te vangen 's voormiddags 11 uur, bij de bestaande School te Noordwolde.

Wolvega, 9 Februari 1884.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
S. SLEESWIJK.
KEISER, *Secretaris.*

12-02-1884 LC

De hierboven onder punt 2 genoemde school betreft de voormalige school in Oosterstreek. De onder punt 3 genoemde school betreft de in 1854 gebouwde school in Boijl, die na 1900 werd verlaten en toen in gebruik werd genomen als dorpssmederij.

ALLERLEI.

De landbouwer K. M., te Boijl, miste gisteren-ochtend uit zijn land drie schapen. De eigenaar begaf zich met den brigadier Beerta van Noordwolde naar Steenwijk, in de hoop ze aldaar op de markt te zullen terugvinden. Onderweg evenwel trof men den vermoedelijken dief, zekeren A. P., nog in het bezit der schapen. Tegen hem is proces-verbaal opgemaakt.

16-09-1885 DT

Sollicitanten naar de betrekking van **ONDERWIJZER** of **ONDERWIJZERES** te Boijl (gemeente Weststellingwerf), waaraan verbonden is eene jaarwedde van f 600, worden uitgenoodigd hunne stukken vóór 1 Mei 1885 in te zenden aan den **BURGEMEESTER**.

14-04-1885

Van 't ministerie van oorlog is te Weststellingwerf bericht ontvangen dat de voorgenomen manoeuvres der beraden artillerie in de heidevelden bij Boijl (gem. Weststellingwerf) dit jaar *niet* zullen worden gehouden, daar de toestand der geldmiddelen de uitgaven daartoe niet toelaat.

07-09-1885 AH

Regtszaken.

De landbouwer Marks te Boijl vermiste in den morgen van 14 September drie schapen uit zijn land en vermoedde, dat ze gestolen waren en de dief er mede naar de Steenwijkermarkt was gegaan. Hij spant dadelijk in, rijdt naar den rijksveldwachter te Beerta, die verder met hem rijdt. Te Frederiksoord ontmoeten zij twee veldwachters van Vledder, die hen mededeelden, dat zij een verdacht persoon met een schaaap hadden aangehouden. Dit schaaap herkende Marks voor een der

vermisten; de verdachte persoon was besch. Deze had een schaaap uit het land gestolen — de beide anderen zijn hem nagelopen, maar op den weg achtergebleven en den volgenden dag in een ander land teruggevonden — komt daarmede bij het tolhek te Wapse, waar de tolgaarder wantrouwen tegen hem opvat en hem volgt tot Vledder en daar een veldwachter opklopt, die besch aanhoudt.

Besch. is door de Regtbank te Heerenveen veroordeeld, telkens wegens diefstal: den 25 April 1883 tot 45 dagen celstraf; den 29 Nov. 1883 tot 45 dagen corr. gevangenisstraf en den 6 Dec. 1883 tot 1 jaar gelijke straf, welke beide straffen hij op den Kruisberg heeft ondergaan, van waar hij in het begin van dit jaar is ontslagen.

De adv.-gen., mr. G. A. Visscher, requireerde, dat besch. zal worden veroordeeld tot 2 jaren celstraf.

De verdediger, mr. J. A. Hingst, refereerde zich aan dien eisch.

Het Hof veroordeelde besch. tot twee jaren celstraf.

30-11-1885 LC

Zekere A. P., een pas ontslagen gevangene, thuis behorende te Boijl, wilde Maandag met een schaaap naar de markt te Steenwijk gaan. De tolgaarder te Vledder kreeg echter kwaad vermoeden, waarschuwde de politie, en nu bleek dat het schaaap door P. gestolen was. Hij is gevankelijk naar Heerenveen overgebracht.

21-09-1885 NvdD

De 3 knipsels hierboven en -naast behelzen hetzelfde onderwerp.

Op 19-05-1885 vond de opening plaats van de G.A. van Swieten tuinbouwschool van de Maatschappij van Weldadigheid te Frederiksoord.

In 1886 reed in Mannheim (D) voor het eerst een enigszins bruikbare auto door de straten, geconstrueerd door Benz.

In het jaar 1886 passeerden 600 schepen het Kontermansverlaat. Hierna trad een daling op. Acht jaar later was de scheepvaardrukke tot minder dan de helft gedaald.

NIJVERHEID, TECHNISCHE EN NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN.

Uit Boijl wordt door de *Ass. Ct* gemeld dat door den heer Verwer met de oprichting van een boterfabriek aldaar reeds een begin is gemaakt.

Men is thans druk bezig met het boren van een Norton-pomp.

22-07-1886 DT

Bij een hevig onweder, dat in de gemeente Weststellingwerf woedde, is de arbeiderswoning van G. Beun te Boyl door 't hemelvuur getroffen.

In een oogenblik stond 't huisje in lichte laaie en was binnenkort met den geheelen inboedel eene ruïne.

06-08-1887 DS

Makkinga, 15 Dec. Men wendt ijverig pogingen aan, om een straatweg te verkrijgen van Diever via Wateren—Zorgvliet naar hier.

Daar, naar wij vernemen, de gewenschte steun niet is gevonden bij het Gemeentebestuur van Diever, zullen de kosten van opmetingen enz. nu van particuliere zijde worden bijeengebracht. De ontworpen weg zou van zeer groot nut zijn voor de uitgestrekte gronden, welke thans verstoken van alle verkeermiddelen zijn. Bovendien zal dan veel land, dat op ontginning wacht, productief worden gemaakt, waaraan nu niet te denken is. Eindelijk zou hierdoor een verbindingsweg tusschen Drente en Friesland tot stand komen, met aansluiting tusschen Elsloo en Boijl, aan den tol-vrijen straatweg naar Makkinga.

19-12-1887 LC

— Vóór eenige jaren bestond er in onze bladen een soort van rivaliteit om den oudsten „nog levenden” oud-strijder van 1815 te ontdekken. Die najver heeft thans een tegenhanger gevonden in de zucht om de „oudste bekende torenklok” aan te wijzen.

Na de oudste klok te Pijnakker kwam de nog oudere te Eagum, en nu is de alleroudste te Boyl in de Friesche gemeente Weststellingwerf gevonden. Deze is van 't jaar 1300.

23-08-1888 RN

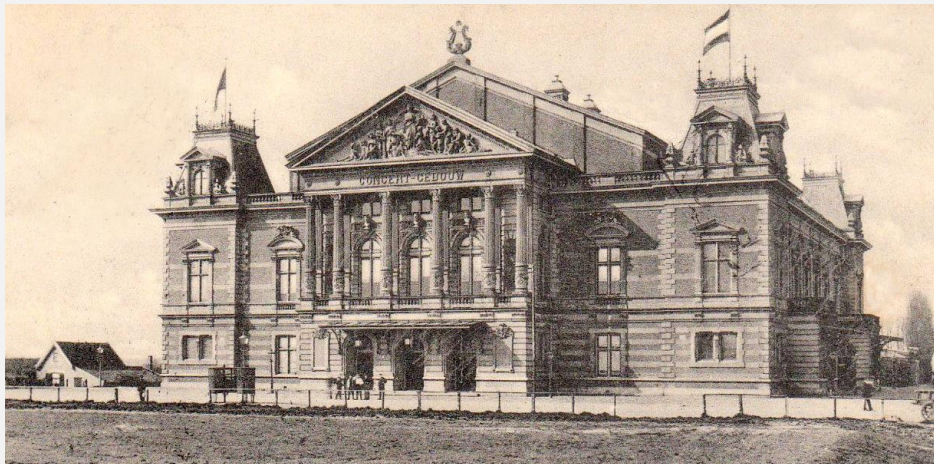
In 1887 opende circusdirecteur Oscar Carré (1846-1911) zijn 'Carré' aan de Amstel in Amsterdam.

Al een aantal jaren eerder gaf Carré in een tijdelijk houten gebouw op die plek aan de Amstel zijn circusvoorstellingen. Aanvankelijk werd ook het 'stenen' Carré alleen voor circusvoorstellingen gebruikt.

Vanaf 1893 werd Carré tijdens de periode dat het circus op tournee was gebruikt door theaterproducent Frits van Haarlem, die er succesvolle variétévoorstellingen bracht. Carré veranderde daardoor in een theater voor allerlei vormen van volksvermaak.

In 1887 werd in Boijl de 'IJsclub Volharding' opgericht. Op 01-12-1887 was de eerste openbare vergadering.

Op 11-04-1888 opende het nieuwe Concertgebouw in Amsterdam de deuren met een inwijdingsconcert waaraan 120 muzikanten en een koor van 500 personen deelnamen. De grote zaal, die aan 2.000 muzikliefhebbers een zitplaats bood, werd al snel wereldberoemd vanwege de goede akoestiek.

In 1883 werd begonnen met de nieuwbouw naar een ontwerp van A.L. van Gendt (1835-1901) in classicistische stijl. Deze stijl was indertijd gebruikelijk voor gebouwen die een zekere grandeur moesten uitstralen.

De bouwplaats lag midden in de weilanden van een lege polder buiten de stadsgrenzen, aan de rand van een ijsbaan en paardenrenbaan, het huidige Museumplein.

Vanaf het begin was (en is nog steeds) het Concertgebouw de thuisbasis voor het Koninklijk Concertgebouworkest. De eerste concertmeesters, respectievelijk Willem Kes en Willem Mengelberg, maakten van het orkest één van de beste.

Het hieronder en hiernaast staande knipsel behelst hetzelfde onderwerp

— Te Boijl (Fr.) woont H. K. bij zijn zwager W. P. in. Deze laatste maakte Zaterdagavond aanmerking op het werk van K., die daardoor zoo kwaad werd, dat hij een revolver greep, twee schoten op P. loste, gelukkig zonder hem te raken en hem toen met het wapen zoo op het hoofd sloeg, dat dadelijk geneeskundige hulp moest worden ingeroepen, die dr. Wartena te Noordwolde verleende.

08-11-1889 RN

In het dorp Boijl (gem. Weststellingwerf) is Zaterdag ll. een poging tot manslag gepleegd. H. K. is dienstbaar bij zijn zwager W. P., aldaar. Toen P. een aanmerking maakte op het door K. verrichte werk, geraakte deze daardoor zoozeer in toorn, dat hij een revolver greep en zijn zwager daarmede een geweldigen slag op het hoofd toebrengt. Terstond daarop loste hij twee schoten op hem, gelukkig zonder hem te treffen. Intusschen is de hoofdwond van dien aard, dat geneeskundige hulp moest worden ingeroepen.

08-11-1889 DT

Te Boijl is Vrijdagnacht de woning van J. Zeep hat een prooi der vlammen geworden. Een groot deel der roerende goederen is verbrand. Alleen het huis was verzekerd.

09-04-1890 AH

—De wede. Kraan te Boijl (Fr.), genoot Zondag een zeldzaam voorrecht. Hare ouders vierden het feest hunner 64jarige echtvereniging, hare schoonouders de 52jarige bruiloft.

11-05-1892 DV

Arrondissements-Rechtbank te Heerenveen.
4 December.

K. P., 38 jaren, arbeider te Benedenknipte, ter zake van belediging van Hendrik Jacobs Kroon te St. Johannesga, tot 2 dagen gevangenisstraf.

B. T. v. d. W., 59 jaren, arbeider te Oldeboorn, ter zake van diefstal van een paar klompen, ten nadeele van Teade Mulder aldaar, tot 5 dagen gevangenisstraf.

K. de V. en J. de V., beiden te Boijl, ter zake van strooperij van twijg, uit een bosch te Wijnjeterp, toebehoorende aan baron van Lijnden, beiden tot 4 dagen gevangenisstraf.

06-12-1890 LC

In 1890 stierf koning Willem III. Zijn dochter, prinses Wilhelmina (1880-1962), werd koningin. De eerste 6 jaren van 1890 tot 1898 was haar moeder, koningin Emma, regentes.
 In 1892 verscheen de eerste auto van Henry Ford. In 1908 produceerde Ford zijn (later beroemd geworden) T-Model, waarvan in 1909 er al 19.000 stuks werden gebouwd.

NOORDWOLDE. Ons dorp ligt op een be-
 ruchten naam. Moordanslagen, gruwelijke
 vechtpartijen, brutale diefstallen, kon het er-
 ger dan in den laatsten tijd!

En toch, heb medelijden met ons dorp, want
 de armoede is er bitter groot.

In 't wintergetij: geen werk op het veld,
 geen brood in de spinde.

De honger drijft de menschen uit: „ga naar
 het bosch, haal twijg, maak mandjes.“

Weet gij wel, gij burger in andere plaatsen,
 die acht of tien of nog een paar centen meer
 geeft voor zoo'n mandje, met hoeveel moeite-
 vollen arbeid zulk een mandje wordt gemaakt?

Drie uur in den nacht 't bed uit, zonder
 eten op reis, de bosschen in, kleeren gescheurd,
 en eindelijk na veel moeite een bundel twijg-
 jes opgezocht, welke bij thuiskomst dadelijk
 gekookt, daarna geschild en eindelijk tot
 mandjes gevlochten worden.

Zijn er zoo eenige klaar, dan worden ze in
 ruil gegeven tegen brood en winkelwaren.

Dezen winter zijn hier bijzonder veel mand-
 jes en stoelen gemaakt, zóóveel, dat de markt
 is overvoerd en er geen aftrek meer voor ge-
 vonden wordt.

De arme is er nu hopeloos aan toe.

Dag aan dag is zijne bede: mocht toch het
 voorjaar komen!

Dan komt er weer werk, dan komt er weer
 verdienste, dan komt er weer brood!

Maar tot zoolang, goede lezer! denk ook eens
 met een ander gevoel aan Noordwolde, dan
 enkel met de gedachte aan booze menschen,
 aan dieven en messenvechters!

09-03-1892 NA

Bovenstaand artikel geeft een beeld van het
 moeilijke plattelandleven gedurende de
 wintermaanden in Noordwolde. Dit
 beeld zal vast ook hebben gegolden voor de
 bewoners van Boijl in die tijd.

Onderwijs - Weststellingwerf.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN
 WESTSTELLINGWERF roepen op Sollici-
 tanten naar de betrekking van tijdelijk
 ONDERWIJZER aan de Openbare Lagere
 School te Boijl, om zich, zoo spoedig moge-
 lijk, onder overlegging der vereischte stuk-
 ken, 'tadres op zegel, bij den BURGE-
 MEESTER aan te melden.

Jaarwedde gerekend naar f 600 in 't jaar.

08-03-1892 LC

Opgeroepen voor het tweede gedeelte vergelijkend
 examen voor de openbare lagere scholen te Boijl
 en Slijkenburg, beide in Weststellingwert: W.
 van Dijk te Giekerk, H. Feitsma te Cornjum, A.
 de Groot te Sliedrecht, D. Halma te Zwolle, IJ.
 Loopstra te Ureterp, E. Mulders te Donkerbroek,
 D. Schaap te Bergum, A. Veenstra te Leeuwarden
 en W. Zanstra te Beststerzwaag.

08-06-1892 LC

Te Boijl ontstond gisteren een brand in
 het heideveld, die zulk een uitbreiding ver-
 kreeg, dat de vlammen oversloegen naar de
 zeer lange heide van de Mij. v. Weld. In
 weinige oogenblikken stonden vele H. A. in
 brand en het vuur naderde reeds de bosschen
 van den heer J. Verver te Zorgvliet (Zw. Dr.),
 doch het gelukte door de hulp van een groot
 aantal personen dit onheil te stuiten, zoodat
 die bosschen nog gespaard bleven.

07-07-1892 AH

Benoemd tot hoofd der school te Boijl de heer
 E. Mulders, van Rottevalle, thans werkzaam te
 Donkerbroek.

02-08-1892 LC

E. (Engbert) Mulders (1866-1947), geboren in Rottevalle, was onderwijzer in Donkerbroek toen hij
 in 1892 werd benoemd tot hoofd van de school in Boijl. Hij bleef in deze functie aan de school in
 Boijl verbonden tot 1932. Hij was getrouwd met Trijntje Groen uit Donkerbroek.

's GRAVENHAGE, 5 Januari.

Bij kon. besluit zijn de volgende pensioenen verleend: G. Schiving, zich schrijvende Schieving, hoofd der openbare lagere school te Boijl, f 554; D. Riemersma, hoofd der openbare lagere school te Britswerd, f 550; D. R. v. Coster, hoofd der openbare lagere school te Swichum, f 577; K. of K. S. de Jong, hoofd der openbare lagere school te Cornjum, f 610; W. of W. T. Dijkstra, hoofd der openbare lagere school te Eestrum, f 517; J. W. Bijl, onderwijzeres aan de openbare lagere school te Noordwolde, f 136.

07-01-1893 LC

Geneeskundigen.

Het GEMEENTEBESTUUR van Weststellingwerf roept op Sollicitanten voor de betrekking van **GENEESHEER**, belast met de waarneming der Armenpraktijk, met bijlevering van Medicamenten en met het verrichten der Vaccinatie en Doodschouw, in de Dorpen: Noordwolde, Boijl, Vinkega en Steggerda. Het salaris bedraagt f 1500 's jaars. — Te Noordwolde is eene Vroedvrouw gevestigd. Inlichtingen te bekomen bij den Burgemeester te Wolvega.

Het Gemeentebestuur voornoemd,
S. SLEESWIJK. (4100)
JAC. VAN DER LAAN, Secretaris.
Wolvega, 29 Maart 1893.

31-03-1893 NvdD

Door de Arrond.-Rechtbank te Heerenveen zijn gisteren de volgende vonnissen gewezen:

W. t. H. te Steenwijk, ter zake vernieling van een glasruit in de woning van Willem Heiner aldaar, tot 8 dagen gevangenisstraf.

S. de H., 25 jaren, arbeider te Beeststerzwaag, ter zake mishandeling van Hendrik Geerts Hoekstra aldaar, tot 15 dagen gevangenisstraf.

T. B., 19 jaren, boerenknecht, thans te Wittelte (Diever), ter zake diefstal van worsten, ten nadeele van Harm Nolles te Boijl, en van een rijksdaalder, ten nadeele van Albert Bijlsma aldaar, tot 4 maanden gevangenisstraf.

03-06-1893 LC

De Rechtbank bepaalde de uitspraak op 23 dezer en gelaste, onder daverend applaus van het publiek, de onmiddellijke invrijheidstelling van beklagde, die gedurende het geheele geding diep geroerd was.

Verder werd tegen Klaas Arends Zondergeld, zwervend koopman, gedetineerd wegens schandelijke handelingen gepleegd op de 6-jarige Janke Ruurds Stijkel uit Boijl in den namiddag van 15 Juni l.l., 3 jaren gevangenisstraf gerequireerd.

13-07-1894 LC

In 1894 kocht de Gemeente Weststellingwerf van de Kerk in Boijl een stuk grond naast de pastorie voor het bouwen van een nieuwe school.

De (oude) school, die in 1854 was gebouwd, was inmiddels te klein geworden.

Zijn zwervend leven neemt een einde.

Tegen Klaas Arends Zondergeld, zwervend koopman, gedetineerd, werd wegens mishandeling, gepleegd op de zesjarige Janke Ruurds Stijkel uit Boijl, door de rechtbank te Heerenveen 3 jaren gevangenisstraf gerequireerd.

14-07-1894 RN

RECHTSZAKEN.

De arr.-rechtbank te Heerenveen heeft in hare heden gehouden zitting de volgende vonnissen gewezen:

K. A. Zondergeld, 48 j., zwervend koopman, gedetineerd, wegens schandelijke handelingen gepleegd tegen een zesjarig meisje onder Boijl, in den namiddag van 13 Juni l.l., tot 3 jaren gevangenisstraf.

24-07-1894 LC

Drentsch-Friesch Locaalspoor.

Bij het sub-comité te Meppel is bericht ingekomen, dat alle plannen gereed zijn en bij de Prov. Staten van Drente zijn ingediend, om zoo mogelijk in de zomervergadering nog behandeld te worden. Zij betreffen de lijnen: 1. Meppel (station)-Dieverbrug-Smilde; 2. Assen-Smilde-Appelscha-Oosterwolde-Wijnjeterp aansluitende bij Lippenhuizen aan de lijn Gorredijk-Heerenveen; 3. Oosterwolde-Eisloo-Zorgvliet-Boijl-Noordwolde-Frederiksoord-Eesveen-Steenwijk (station).

Kan men op financieel gebied slagen, dan is de Nederl. Tramwegmaatschappij bereid de exploitatie op zich te nemen. Vanwege die maatschappij, maar niet minder van rijkswege, heeft het comité den meesten steun onderhouden bij het opmaken zijner plannen, kaarten en berekeningen. Het sub-comité te Meppel heeft een algemeene vergadering uitgeschreven tegen Vrijdag a. s., waarin alle bijzonderheden worden medegedeeld.

01-05-1895 AH

NOORDWOLDE. De postbode J. Dr., te Zorgvliet, ontving den 19 Mei l.l. van den brievengaarder, alhier, een postwissel ad f5 voor J. H. de Boer, te Boijl. Om een loop van 1½ uur uit te winnen, teekende hij den wissel voor voldaan en liet de f5 door den melkrijder J. W. Jager aan de Boer bezorgen. Den 24 Mei kreeg hij weer een postwissel ad f10 voor de Boer, teekende dien ook voor voldaan, maar behield het geld. Den 26 Mei ontving hij een postwissel ad f30 voor A. v. d. Walle, te Boijl, van welk geld hij f10 door Jager aan v. d. Walle liet brengen, maar toen een paar dagen later de brievengaarder hier nog dienstelden dag of den gequiteerden postwissel van f30 of dien postwissel terug verlangde, is hij er van door gegaan naar Nieuw-Buinen, om te zien daar bij familie geld te krijgen. Toen dit niet gelukte, kocht hij een revolver en 12 patronen om zich van het leven te berooven. In het bezit van de revolver zijnde, ontzong hem evenwel de moed om zichzelf te dooden en gaf hij dat wapen aan zijn broer in bewaring. Intusschen had de politie zijn spoor ontdekt en werd hij gearresteerd. De Rechtbank te Assen heeft hem toen voor die feiten veroordeeld tot 9 maanden gevangenisstraf.

Van dat vonnis heeft hij geappeleerd en deelde aan het Hof te Leeuwarden als zijne meening mee, dat die feiten niet strafbaar waren.

Het Hof heeft bekl. met gedeeltelijk ontslag van rechtsvervolging veroordeeld tot 6 maanden gevangenisstraf.

15-09-1895 NvhN

De arr.-rechtbank te Heerenveen heeft in hare gisteren gehouden zitting de volgende vonnissen gewezen:
J. D., 40 j., koopman te Boijl, wegens belediging van den onbez. rijksveldwachter H. Oosterkamp op 28 Aug. l.l. in de herberg van C. Kraan te Noordwolde, tot f1 boete of 1 dag hechtenis.

28-09-1895 LC

Heeren Rokers.

Sig.fabr. Zorgvliet, te Boijl, bij Noordwolde, lev. fr. remb.:

600 Hav. Seedlaef	f 12.—	300 à	f 6.00
600 Knak Model	„ 12.—	300 „	„ 6.00
600 Sum. Manilla	„ 9.60	300 „	„ 4.80
600 Gewrig. Sum.	„ 7.20	300 „	„ 3.60
600 „ Braziel	„ 6.00	600 „	„ 4.80
600 Zuiver Java	„ 4.20	600 „	„ 3.60

(4897)

19-10-1895 NvdD

Heeren Rokers.

Wilt gij eens een degelijke Sigaar voor billijken prijs, probeer dan s. v. p. eens, franco zending, remb. of postw., 300 keurig lekker Sumatra Havana Saed-laef f 5.40. 300 Sum. Braziel Manilla Capure f 4.80. 300 Sum. St. Felix Braziel f 4.20 om op te ruimen 600 à f 6.00 à f 4.80, à f 4.20—3.90. Adr.: Sig.f. BOIJL, b Noordwolde. (6652)

16-12-1895 NvdD

In 1896 verscheen in ons land de eerste auto. In dat jaar reed notaris J.P. Backx uit Wieringerwaard in een eigen auto van het merk 'Daimler Victoria' in Nederland. In het algemeen wordt aangenomen dat hij de eerste particuliere autobezitter was, alhoewel dit ook werd betwist.

Voorbeeld van een Daimler Victoria uit 1897

De auto werd in Amsterdam afgeleverd en onder begeleiding van politie reed de notaris door de stad en van daar verder naar zijn woonplaats in de Wieringerwaard. Na een jaar was de automobiel van de notaris nog steeds groot nieuws. In 1897 stond in het "Algemeen Handelsblad" over deze auto lezen:

'Een zonderling voertuig, dat met gepaste bewondering werd aangegaapt, bewoog zich langs de Nieuwerzijds Voorburgwal, waarschijnlijk ook door andere straten.

't Ding, dat verre van sierlijk was, had de snelheid van een paard in zeer matigen draf en valt niet beter te vergelijken dan met een bedstee op wielen'.

Het eerste Friese nummerbewijs voor particulier voertuigbezit werd in 1906 afgegeven aan een inwoner van St. Annaparochie. Het is niet zeker dat deze afgifte voor een auto was bedoeld.

Het eerste nummerbewijs aan een inwoner van Boijl werd afgegeven tussen 01-04-1919 en 01-11-1920 aan Sjoerd van de Berg. Zijn voertuig kreeg het nummer B3459. Dat voertuig was (vrijwel zeker) een auto.

De St.- Ct. No. 109 bevat de statuten der
 vereeniging: „IJsclub Ursem“, te Ursem.
 Voorts die der coöperatieve vereeniging „Coöpera-
 tieve Roomboterfabriek: de Hoop“, te Boijl, gemeente
 Weststellingwerf.

11-05-1896 NvdD

— Heden werd hier onder zeer vele blijken
 van deelneming het stoffelijk overschot
 van den Zondagnacht plotseling ontslapen
 predikant Hermannus Ebbinge, grafwaarts
 gebracht. Na te Hooger-Smilde, Gieter-
 veen en Boijl werkzaam te zijn geweest,
 kwam hij tot ons over en mocht hier in
 October 1895 zijn zilveren ambtsjubilé
 onder vele bewijzen van hulde herdenken.
 Oogenshijnlijk krachtig van gestel, leed
 Z.Eerw. den laatsten tijd aan eene harts-
 aandoening, die hem waarschijnlijk zoo
 onverwacht uit zijn werkring wegrukte

18-09-1897 NvhN

In 1897 konden kinderen uit Oosterstreek niet naar school wegens de hoge waterstand in de vaart. De schoolpaden stonden onder water.

In hetzelfde jaar werd het streekblad "Stellingwerf" opgericht.

E. D., dienstmeid bij Nollas te Boijl, oud 16 jaren, stond terecht wegens diefstal in loontrekkenden dienst in den loop der maand Januari. Eerst werd de ring met sleutels, die na drie weken werden teruggevonden in den turfbak, vermist; in dien tijd miste Nollas uit de secretaire een rijksdaalder, nadat de meid een tijdlang alleen in huis geweest was. Men kreeg argwaan omdat de meid bij eene winkeliersche verschillende dingen kocht en de politie werd in den arm genomen. Voor den rechter-commissaris bekende zij den diefstal, ter terechtzitting ontkende zij.

Eisch: 2 maanden gevangenisstraf.
Uitspraak der vonnissen 31 dezer.

26-03-1898 LC

6. E. D. te Boijl, vrijgesproken van diefstal.

02-04-1898 LC

Vrouw S. te Boijl, 40 jaar oud, stond terecht wegens diefstal. De koopman H. Pluim liet even zijn pak bij haar staan, wyl hij in de buurt nog een boodschap moest doen. Hij had zijn zak gesloten met een slot, met koperen ringen werd de zak toegehaald. Later vermiste de koopman uit zijn zak een lap blauw katoen en bij het nazien der ringen bleek, dat zes er met nieuw garen waren aangenaaid. Het garen van de andere ringen was door het gebruik verbleekt. Vrij zeker had dus vrouw S. zes ringen er afgenomen en deze later weer — met nieuw garen — eraan vastgenaaid.

Vrouw S. betoogde dat de koopman het katoen bij haar had laten liggen, doch de koopman ontkent dit ten stelligste.

Eisch: 1 maand gevangenisstraf.

Uitspraak der vonnissen 30 Juni a.s.

18-06-1898 LC

Een beeld van het boerenleven rond de eeuwwisseling. Het werk op het hooiland was zeer arbeidsintensief en lichamelijk erg zwaar.

Impressie van het boerenleven rond 1900

Gemeente Weststellingwerf.

Aanbesteding — Schoolbouw.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Weststellingwerf* zullen op Woensdag 10 Januari a.s., 's voormiddags 11 uur, ten Gemeentehuize te Wolvega, in het openbaar, bij enkele inschrijving, aanbesteden:

1. Het bouwen eener nieuwe SCHOOL met ONDERWIJZERSWONING te Boijl.
2. Het leveren van alle SCHOOLMEUBELN in de School aldaar.

De op zegel geschreven inschrijvingsbiljetten moeten worden ingeleverd vóór Woensdag 10 Januari a.s., 's voormiddags 11 uur. Bestekken met bijbehorende teekening zijn ter Secretarie verkrijgbaar, van het perceel I met de teekening tegen betaling van f 1.50, en het bestek van het perceel 2 tegen betaling van f 0.50, waar zij ook ter inzage liggen.

Aanwijzing op het terrein te Boijl op Vrijdag 5 Januari 1900, 's voormidd. 11 uur. Wolvega, den 18 December 1899.

S. SLEESWIJK, *Burgemeester.*
J. POST Jz., *Secretaris.*

20-12-1899 LC

De Schoolbouw te Boijl. In de Woensdag gehouden raadsvergadering van Weststellingwerf kwam in behandeling een in de vorige aangehouden missive van den Minister omtrent het subsidie voor den schoolbouw te Boijl. Van de aangevraagde kosten ad f 13,870.88 heeft de regeering toegezegd een subsidie van f 8500, behalve de 25 pCt. ingevolge artikel 25 der wet op het L. O., zoodat ten laste der gemeente zou komen ruim f 3300. Uit gedane mededeelingen bleek, dat de verbouwing zeer noodzakelijk werd geacht, waarom werd besloten het toegezegde subsidie aan te nemen. In aansluiting daarmee werd besloten zich tegelijkertijd tot H. M. de Koningin te wenden met verzoek om het ontbrekende ook nog te verleenen.

Men zal zich herinneren wat we nog onlangs over deze zaak mededeelden. Commentaar overbodig!

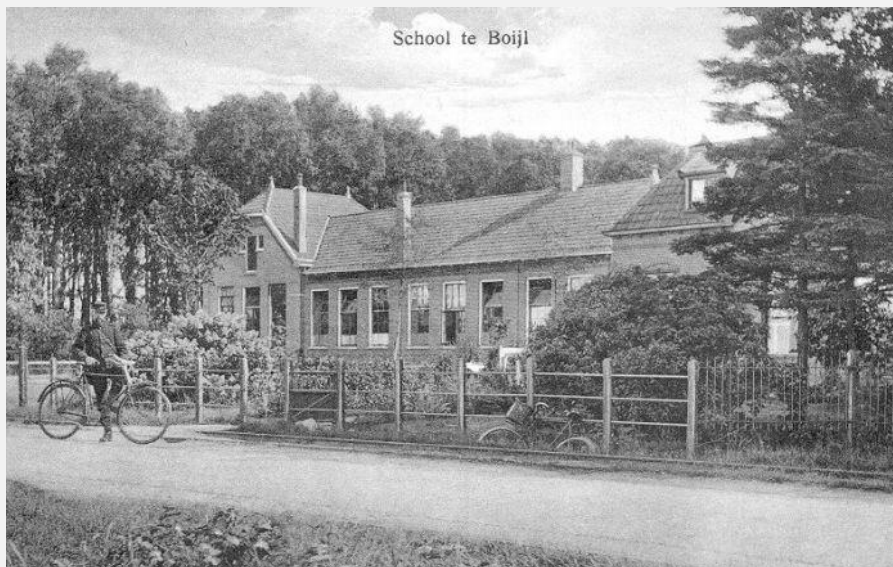
01-04-1899 DS

Mishandeling.

De rechtbank te Heerenveen heeft gisteren Kleis Menger van Noordwolda, tegen wien 18 maanden gevangenisstraf was geëischt, omdat hij in een twist J. van der Walle en J. Verra te Boijl met een mes in de lendestreek en aan het hoofd zwaar lichamelijk had mishandeld, veroordeeld wegens gewone mishandeling tot zes maanden gevangenisstraf, met bevel dat hij ontslagen zal worden uit de preventieve hechtenis.

17-12-1899 TLG

Bij de aanbesteding van de nieuwe school met onderwijzerswoning in Boijl op 10-01-1900 was bouwbedrijf S. de Boer uit Lippenhuizen de laagste inschrijver met een bedrag van f 12.380,- .

De eerste bewoner van de onderwijzerswoning was Engbert Mulders (Rottevalle 1866-Boijl 1947), die sinds 1892 onderwijzer in Boijl was.

De persoon met fiets staande op straat is (waarschijnlijk) politieagent Damhuis.

Hierna volgen enkele beelden c.a. die een impressie geven van het dorp Boijl omstreeks het jaar 1900.

In 1896 werd in Boijl opgericht de "Coöperatieve roomboterfabriek en korenmalenij "De Hoop". De fabriek werd gebouwd op de plaats van de latere "Coöperatieve Landbouw Aankoopvereniging" (C.A.V.) in Boijl. Voorheen verwerkten de boeren op het platteland

zelf de melk op hun boerderij. De melk werd afgeroomd en gekarnd. De boter werd vaak aan de kruidenier verkocht of met hem geruild voor kruidenierswaren. Dit vele werk werd steeds bezwaarlijker en de boeren gingen gezamenlijk produceren. Zo ontstonden in de dorpen kleine fabriekjes. Het afromen gebeurde door middel van centrifuge met mankracht.

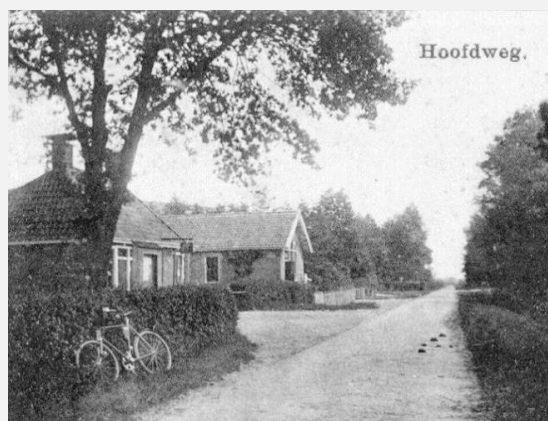
Boterfabriek "De Hoop" in Boijl
Fries Fotoarchief, idnr 102883

Hiervoor draaiden mannen dagelijks een groot wiel rond, dat voor de aandrijving zorgde. De fabriek in Boijl werkte succesvol. Al spoedig werd een stoommachine aangeschaft. De machine werd later ook gebruikt voor de aandrijving van een paar molenstenen in de aangebouwde malenij. De boeren konden nu hun eigen graan ook malen.

Dorpsbeeld , gezien in oostelijke richting vanaf omgeving van fabriek "De Hoop". Het woonhuis, zie onder pijl, werd toen bewoond door J.J. Oosterhof, directeur van boterfabriek "De Hoop" .

Dorpsbeeld
Fries Fotoarchief, idnr 102903

Dorpsbeeld met linksvoor de herberg van Sjouke Benthem. Hierin was ook een klein kruidenierswinkeltje gehuisvest. Hij stierf in 1904 en zijn echtgenote Antje Harder werd eigenares. Zij trouwde in 1907 met A.W.van Riesen. In 1913 werd het pand door brand verwoest en in 1914 een nieuw café gebouwd.

Dorpsbeeld
Fries fotoarchief, idnr 102901

Linksachter staat de dorpschool, gebouwd in 1854 en in 1884 uitgebreid tot een capaciteit voor 100 leerlingen. In 1900 werd weer een nieuwe school gebouwd en het oude schoolgebouw werd een dorpsmederij. De 'Hoofdweg' heette eerder 'Heerenweg' en werd later 'Boijlerweg' genoemd.

de NH kerk

Fries Fotoarchief, idnr 102927

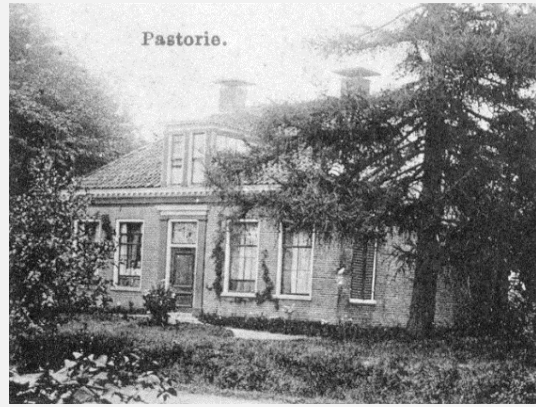

**de onderwijzerswoning, gebouwd in 1855,
ten oosten van de kerk.**

de 'Boijlerdiek', later Kerkweg

Fries Fotoarchief, idnr 102918

de pastorie, gebouwd in 1860

Fries Fotoarchief, idnr 102931